

Zaam helpt bewoners zelf touwtjes in handen te nemen

ZORGONDERNEMING ZAAM RICHT ZICH OP MENSEN MET AUDITIEVE BEPERKING

IJBURG – Zaam, een kleinschalige woonlocatie voor jongeren of jongvolwassenen die naast hun een auditieve beperking (doof of slechthorend), extra ondersteuning nodig hebben in het dagelijks leven op IJburg, bestaat in mei twee jaar. “We hebben nu het gevoel dat alles goed op de rit staat en we gaan nu verder kijken hoe we kunnen groeien, maar wel op een dusdanige manier dat onze aanpak geen gevaar loopt uiteraard”, zegt initiatiefnemer Jeroen Berkhout, die in 2011 Zaam is gestart met zijn collega Tonny van Kleinwee.

Als je het niet weet, zie je het niet. De twee huurwoningen aan de Erich Salomonstraat vlak bij de gracht zijn niet anders dan de andere woningen in de straat. Maar wordt hier sinds mei 2011 zorg geboden door zorgonderneming Zaam. Het woord zorgonderneming is hier perfect op z'n plaats, want in de allereerste plaats wordt hier zorg geboden (aan acht personen tussen de 18 en 31 jaar), maar in de tweede plaats betreft het een onderneming en dat betekent dat 'de tent draaiend moet worden gehouden'. Berkhout: “We zijn in de afgelopen tijd echte ondernemers geworden en zijn een gezond bedrijf. Maar het moet niet te groot worden, dat is zeker niet de bedoeling.”

Een ideaal

ZAAM is, zegt Berkhout, opgezet vanuit een ideaal. “Ik kom uit grote zorginstellingen en stuitte op een gegeven op twee dingen. Allereerst wilde ik hoger op en dat zat er daar niet in, maar ik zag vooral dat de zorg die geboden wordt aan personen met een auditieve beperking in een grote zorginstelling niet altijd even goed aansluit bij de behoefte van de cliënt. Mensen met een auditieve beperking hebben behoefte om elkaar op kleine schaal op te zoeken, terwijl grote zorginstellingen ervan uitgaan dat alles groot moet zijn, met alle

Jeroen Berkhout begeleidt een van de bewoners van Zaam.

FOTO: ZAAM

zorgpatiënten in hun eigen appartement onder één dak. Maar juist in deze groep werkt dat niet. Ik zag dat mensen zichtbaar vereenzaam-

den. Dat komt mede door de aard van hun beperking. Door hun auditieve beperking die er in veel gevallen vanaf de geboorte is, krijgen zij veel informatie niet altijd goed mee. Ze worden niet begrepen en daardoor lopen ze in de maatschappij tegen muren op. Ik snap

'De huiselijkheid en het kleinschalige karakter vinden de bewoners prettig'

dat ook nog wel hoor. Je kunt niet verwachten dat elke onderneming mensen in dienst heeft die geba-

Onderneming

Zaam is een onderneming en dat betekent dat er inkomsten moeten zijn. De inkomsten komen uit het zogeheten persoonsgebonden budget (pgb) van de bewoners. Volgens Brouwer wordt er door het huidige kabinet vooralsnog niet getornd aan het pgb van deze zorgpatiënten. De aanpak van Zaam maakt momenteel snel furore, hetgeen betekent dat er genoeg aanmeldingen zijn om verder te kunnen groeien.

rentaal beheersen. Maar hoe dan ook zorgt dat er wel voor dat juist deze doelgroep een specifieke benadering behoeft. Wij willen onze bewoners helpen bij het leiden van een zo zelfstandig mogelijk leven waarbij ze zelf de touwtjes zo veel mogelijk in handen hebben. Het klinkt misschien een beetje truttig, maar de huiselijkheid en het kleinschalige karakter ervaren de bewoners als prettig, dat is de essentie van Zaam. En essentieel is ook dat wij kijken naar wat iemand kan in plaats van naar wat iemand niet kan. Dat klinkt als een cliché, maar in de zorg is dat lang niet altijd het geval.”

Aandacht

Kleinschaligheid en aandacht voor het groepsproces zijn de

bases onder de zorg die Zaam biedt. Berkhout: “Zij willen een plek waar ze zich veilig voelen, zichzelf kunnen ontwikkelen en zich echt thuis kunnen voelen. Dat vinden ze in deze twee woningen. Iedereen heeft een eigen zit-slaapkamer die ze zelf mogen inrichten en beide woningen hebben een gezamenlijke woonkamer waar de bewoners gebruik van kunnen maken.” De zorg wordt afgestemd op de hulpvraag van de bewoner. Er is een team begeleiders die de bewoners, die allemaal elders een dagbesteding hebben, ondersteunen bij hun persoonlijke verzorging en de onderlinge sociale contacten, maar ook bij het schoonmaken van hun kamer, het omgaan met geld en het koken van maaltijden. “We willen de bewoners uitdagen om te leren hun zelfstandigheid te vergroten”, legt Van Kleinwee op de website zaamzorg.nl uit.

Toekomst

Inmiddels wordt vooruit gedacht, richting toekomst. Berkhout woont nog in één van de twee woningen, maar die situatie heeft de langste tijd gehad. “Wat ons betreft houden we deze twee woningen dan aan voor de bewoners, want dit zijn ideale huizen. Maar je kunt, als we gaan groeien, wel denken aan een soort doorgroei-

'Wij dagen bewoners uit om hun zelfstandigheid te vergroten'

systeem waarbij bewoners hier beginnen en dan doorstromen naar een situatie waar ze nog zelfstandiger wonen. Je kunt ook denken aan nog twee of meer woningen naast elkaar op een andere plek op IJburg. Die mogelijkheden onderzoeken we.”